

Vil reorganisere RVTS-ene

Per Halvorsen
journalist

Traumeforsker Lars Lien mener sivile behandlere bør overta hele ansvaret for behandling av krigsveteraner, og foreslår en reorganisering av RVTS-ene for å sikre kompetanseutvikling på feltet.

LIEN SIER AT mange krigsveteraners psykiske helseproblemer manifesterer seg først flere år etter aktiv tjeneste. Han mener derfor det gir lite mening at Forsvarets ansvar for helseoppfølging opphører 12 måneder etter endt tjeneste.

– Etter 12 måneder må veteranene likevel overføres til det sivile behandlingsapparatet.

Og for pasientene er overgangen mellom ulike behandlingssystemer sjelden heldig, sier han til Psykologtidsskriftet.

Lien er psykiater og professor ved Høgskolen i Innlandet, der han leder gruppa for traumeforskning. Han mener kompetanseutvikling på veteranfeltet er avhengig av tettere kobling mellom forskning og klinikk.

«Fragmentert og dårlig»

Han hevder at volumet i det ordinære behandlingsapparatet blir for lite til å utvikle tilbudet til pasientgrupper som krever spesifikk kompetanse. Han foreslår derfor å reorganisere de regionale sentrene for vold og traumatisk stress (RVTS-ene) til en tredjelinjetjeneste som treffer krigsveteraner og andre pasientspesifikke grupper, eksempelvis flyktninger, som ofte ikke vil få et tilpasset tilbud i andrelinjen.

– Dagens behandlingstilbud til krigsveteraner er fragmentert og dårlig. Pasienten fordeles der det er ledig kapasitet. Dermed blir det tilfeldig om pasienten får god eller dårlig behandling. I et eget kompetansemiljø som også driver klinikk, vil volumet bli stort nok til å virke kompetansehevende, sier Lien.

– Endring må være kunnskapsbasert

Forskningsleder Arnfinn J. Andersen ved Nasjonalt kunnskapssenter for vold og traumatisk stress (NKVTS) ønsker ikke å kommentere om det er behov for at oppdraget til RVTS-ene bør endres.

– Meg bekjent fins det i dag ikke noe kunnskapsgrunnlag som tyder på at RVTS-ene burde fungere annerledes enn det oppdraget de har fått av Helse- og omsorgsdepartementet. Eventuelle organisasjonsendringer må være resultat av politiske beslutninger som er kunnskapsbaserte, sier han til Psykologtidsskriftet.

Andersen er prosjektleder for den pågående studien «Veteraners familier: Psykisk helse og hverdagsliv etter utenlandsoperasjoner». Den vil kunne gi svar på hvordan de som har deltatt i utenlandsoperasjoner, og deres familier, selv opplever hjelpen de får. Resultater fra studien vil etter planen foreligge sommeren 2023.